

FÆRDER
KOMMUNE

– med vind i seilene

Temaplan for kultur 2026 - 2030

Hele året – hele livet!

Høringsutkast

- Strategiske valg for kultur, idrett og friluftsliv i Færder

Innhold

Forord	3
Innledning.....	4
Kultur, idrett og friluftsliv	5
Kommunes virksomheter og eierskap	6
Kultur og frivillighet	6
Sjølyst Aktivitetssenter	6
Nøtterøy Kulturhus.....	7
Fritid Færder.....	8
BUA	8
Færder kulturskole	8
Tønsberg og Færder bibliotek	9
Vestfoldmuseene IKS	10
Færder Nasjonalpark	10
Besøkssenter Færder nasjonalpark	11
Kommunens pågående program og prosjekter	12
Den kulturelle skolesekken	12
Den kulturelle spiren (DKS)	12
Den Kulturelle Spaserstokken og Kulturscenen	13
Kunst i offentlige rom	14
Prosjektet «Ungdom på laget»	14
Prosjektet «Aktive lokalsamfunn»	14
Prosjektet «Bli med ut!»	15
Kultur	15
Idrett	16
Friluftsliv.....	17
De 4 hovedmålene for kultur, idrett og friluftsliv i Færder	20
Færder har høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER	20
Færder har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR	20
Færder har styrket SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER	21
Færder har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON	21
Strategier og tiltak for kultur, idrett og friluftsliv	22

Færder har høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:	22
Færder har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR ved å:	22
Færder har et tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:	23
Færder har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:	23
Strategier og tiltak for kulturfeltet	23
Kulturfeltet har Høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:	23
Kulturfeltet har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR ved å:	24
Kulturfeltet har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:	25
Kulturfeltet har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:	25
Strategier og tiltak for idretten	26
Idretten har Høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:	26
Idretten har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR ved å:	26
Idretten har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:	26
Idretten har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:	27
Strategier og tiltak for friluftslivet	27
Friluftslivet har høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:	27
Friluftslivet har inkluderende ARENAER og god INFRASTRUKTUR ved å:	28
Friluftslivet har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:	28
Friluftslivet har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:	28
Vedlegg	29

Forord

Dette er Færder kommune sin første *Temaplan for kultur*. Den bygger på hovedtrekkene i *Kommuneplanen* og skal virke side om side med de eksisterende temaplanene *Helhetlig plan for oppvekst 2023* og *Leve hele livet 2022 - 2024*. Allerede vedtatte planer innenfor kulturfeltet er *Kulturminneplan 2020* og *Frivillighetsstrategi 2023 – 2027*, samt *Anleggsplan for friluftsliv, fysisk aktivitet, idrett og kultur 2023 – 2027*. I tillegg til disse har også *Næringsplanen 2025* elementer som berører kulturnæring. Denne temaplanen komplementerer disse og til sammen vil planene dekke opp en større del av mangfoldet innen fagområdet kultur.

Kulturbegrepet er vidt. I den videste betydning kan kulturbegrepet omfatte litteratur, musikk, visuell kunst, scenekunst, film, kulturvern, mat, mote, idrett, frivillighet, friluftsliv og kulturnæring. I arbeidet med planen har vi valgt å trekke ut områdene kultur (i betydningen utøvende kunst og kulturaktiviteter), idrett og friluftsliv for å være tydelige på hva planen omfatter og forhåpentligvis gjøre den lettere å lese.

Denne planen er et resultat av et samarbeid mellom virksomhetene internt i kommunen, men også i dialog med andre aktører innenfor de ulike fagområdene i Færder. I forberedelsene har det vært avholdt åpne folkemøter på Nøtterøy og Tjøme, et politisk verksted med Hovedutvalg for oppvekst, kultur og levekår, spørreundersøkelse til ungdomskolene, samt deling av kompetanse og erfaring fra egne rådgivere i kommunen.

Kulturplanen skal gi kommunen en helhetlig og tydelig retning og prioritering i arbeidet med hele kulturfeltet. Samtidig skal planen synliggjøre hva kommunen jobber med. Planen representerer derfor en åpenhetskultur og inviterer til et bredt samarbeid med- og mellom ulike aktører i Færder. Vi som har jobbet med kulturplanen vil også få takke alle som har medvirket i planprosessen. Samtidig erkjenner vi at ingen planer er perfekte. Denne planen er imidlertid en god start på å beskrive en virkelighet og noen utfordringer. Vårt håp er at arbeidet fremover vil skape gode opplevelser, nyttige møteplasser, nye samarbeid og synlige resultater i årene som kommer!

Dag Henrik Skatteboe

Leder for kultur & frivillighet

Innledning

Kulturplanen er forankret i *Kommunal planstrategi 2024 – 2028*, vedtatt i Færder kommunestyre 06.11.2024. Kulturplanens formål er å synliggjøre fagfeltet gjennom å vise hvordan kommunen helhetlig jobber innen kulturfeltet, samt være et transparent verktøy i arbeidshverdagen for å nå målsettingene gjennom strategiske valg.

Kulturplanen er todelt. Første del beskriver fagfeltene og prosjektene, og de ulike virksomhetene i kommunen som jobber inn mot dem. Her har vi også valgt å ta med kommunens ulike eierskap som en integrert del av kommunens helhetlige arbeid innenfor fagområdet.

Andre del består av en handlingsdel med strategier og tiltak gruppert etter fagområde og hovedmål. Handlingsdelen kan rulleres hvert 2. år og inkluderer også den tidligere *Anleggsplanen for kultur- og idrettsanlegg* i Færder.

Planen bygger på nasjonale føringer som *Kulturloven*, *Stortingsmelding 18* og *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027*, og tar utgangspunkt i kulturens egenverdi og instrumentelle kraft. Den skal bidra til å styrke samspill og samarbeid på tvers av fagmiljøer, tjenester og aktører – profesjonelle, frivillige og organisasjoner – og legge til rette for en helhetlig utvikling av tilbudene til innbyggerne.

Kulturplanen er forankret i *Kommuneplanens samfunnsdel*, hvor fokusområdene er:

- Økt bolig- og befolkningsvekst
- Økt inkludering og deltakelse blant barn, ungdom og unge voksne
- Aldersvennlig samfunn
- Frisk Oslofjord og levende vassdrag
- Arbeidsplassutvikling

Kultur, idrett og friluftsliv er sentrale fagområder for å nå disse målene. Tiltakene i denne planen er forankret i *Færdertrappa* – kommunens modell for helhetlig tjenesteutvikling og prioritering. Kultur, idrett og friluftsliv bidrar særlig til de nederste trinnene i trappa, der innsatsen er rettet mot å skape et attraktivt, inkluderende og helsefremmende hverdagsliv for alle innbyggere.

Kultur, idrett og friluftsliv er byggesteiner i et levende og inkluderende lokalsamfunn. I Færder er disse områdene ikke bare viktige for trivsel og livskvalitet – de er også sentrale virkemidler for folkehelse, samfunnsutvikling og bærekraft. I kulturplanen ønsker vi å samle innsatsen og skape en tydelig retning for det videre arbeidet. Gjennom denne planen ønsker vi å styrke Færder som en kommune med høy aktivitet, inkluderende arenaer, nyttige møteplasser og en tydelig identitet. Hele året – hele livet!

Kultur, idrett og friluftsliv

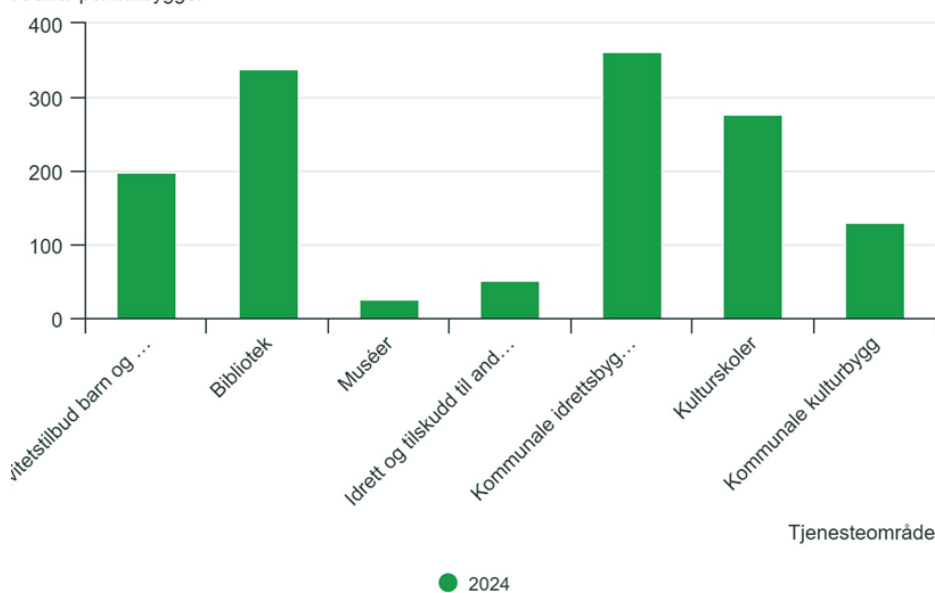
Kultur, idrett og friluftsliv spiller en sentral rolle i å skape møteplasser og fellesskap. Disse arenaene gir rom for sosial kontakt, engasjement og glede, og bidrar til å fremme helse og livskvalitet blant innbyggerne i Færder. Når mennesker møtes, oppstår relasjoner og nettverk som kan være avgjørende for opplevelse av tilhørighet og god livskvalitet. Kultur, idrett og friluftsliv utgjør deler av fundamentet i *Færdertrappa* og bidrar til at innbyggerne kan leve gode liv, med en sterkere tilknytning til lokalsamfunnet.

Å få delta i alderstilpassede fritidsaktiviteter innen kultur, idrett og friluftsliv på trygge arenaer, skal komme innbyggere i alle aldre til gode. Fritidsaktivitet er utviklende for alle, gir mulighet for å inngå i sosiale fellesskap, etablere vennerelasjoner og bidrar til å fylle livet med mening. Fritidsaktiviteter innen kultur, idrett og friluftsliv utgjør også viktige vekstbetingelser for barn og unge i Færder. Gjennom møteplasser, aktiviteter og uttrykksformer, bidrar kultur, idrett og friluftsliv til å styrke tilknytning, trygghet, tilhørighet og mestring for barn og unge. Arenaene gir mulighet til å bli sett, være aktører i eget liv og oppleve fellesskap på tvers av bakgrunn og forutsetninger. Derfor er det viktig at alle barn og unge, også barn og unge som lever i lavinntektsfamilier eller på andre måter utsatte familier, får lik tilgang til fritidsaktiviteter.

Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå hadde Færder kommune netto utgifter innenfor kultursektoren tilsvarende 1721 kroner pr. innbygger i 2024. Gjennomsnittet for kommunene i Vestfold var samtidig 2371 kroner pr. innbygger. I Færder kommune ble kulturmidlene brukt som vist i figuren:

Hva bruker kommunen kulturmidlene¹ til? Utvalg.

Kroner per innbygger

Kilde: Kommuneregnskap, Statistisk sentralbyrå

Kommunes virksomheter og eierskap

Kultur og frivillighet

Virksomheten har ansvar for å legge til rette for et rikt og mangfoldig kultur- og fritidstilbud i Færder. Gjennom samarbeid med lag, foreninger, frivillige og profesjonelle aktører, skal virksomheten bidra til å styrke fellesskap, tilhørighet og livskvalitet for alle innbyggere.

Kultur og frivillighet har ansvar for saksbehandling innen kulturfeltet og forvalter kommunes tilskuddsmidler, priser og stipend. Virksomheten koordinerer arbeidet med kulturminnefeltet, administrerer formidlingsprogrammene Den kulturelle skolesekken og Den kulturelle spaserstokken, og deltar i kunstutvalg for offentlig utsmykning. Virksomheten har også ansvar for utleie av kommunale lokaler og arealer. På frivillighetsområdet koordinerer virksomheten kommunens arbeid, behandler spillemiddelsøknader og drifter Frivilligsentralen og Sjølyst Aktivitetssenter. I tillegg følges kommunens eierskap og samarbeidspartnere opp faglig, og virksomheten driver prosjektene *Bli med ut* og *Ungdom på laget*.

Faktaboks:

- 9 faste årsverk, i tillegg til prosjektstillinger og midlertidige engasjementer.
- Har arbeidssteder flere steder i kommunen, blant annet på Tinghaug, Færder frivilligsentral og Sjølystsenteret.
- Forvalter tilskuddsordningene Færder fritidskasse, arrangementsstøtte, medlemstilskudd, strømstøtte, prosjekttilskudd til kulturformål, driftstilskudd til kulturminneformål og støtte til kommunale byggesaksgebyrer og avgifter.
- Utfører saksbehandling og forvaltningsoppgaver innen kultur- og frivillighetsfeltet.
- Samarbeider og gir faglig støtte til interne og eksterne aktører
- Administrerer nasjonale formidlingsprogrammer som Den kulturelle skolesekken (DKS) og Den kulturelle spaserstokken (DKSS).
- Administrerer ordninger knyttet til spillemidler, momskompensasjon og støtte til utvikling av idretts- og friluftsanlegg.

Sjølyst Aktivitetssenter

Sjølyst Aktivitetssenter skal fremme aktivitet, fellesskap og glede for innbyggere i målgruppen 55+. Senteret tilbyr lavterskel aktiviteter innen håndarbeid, visuell kunst, kor, trening, og svømming. Alle aktiviteter ledes av frivillige. Sjølystsenteret arrangerer også konserter og andre kulturarrangementer for seniorer.

Faktaboks:

- Eid av Stiftelsen Leganger, drevet av Færder kommune.
- Ca. 700 brukere
- 90 frivillige aktivitetsledere
- 40 faste, ukentlige aktiviteter innen hobby, kunst, kultur og trening
- Konserter, foredrag og sosiale arrangementer
- Utleie av lokaler til foreninger og kommunale tiltak

Nøtterøy Kulturhus

Nøtterøy Kulturhus tilbyr varierte, nyskapende og aktuelle kulturopplevelser med lokale, nasjonale og internasjonale utøvere. Med økonomisk støtte fra Kulturrådet og annen ekstern finansiering, har Kulturhuset jobbet langsiktig for å kunne vise ikke-kommersielle produksjoner og utvikle internasjonale samarbeid. Nøtterøy Kulturhus har i tillegg til konserter og kommersielle foredrag, en programprofil med fokus på nysirkus, fysisk teater og dans. Kulturhuset regnes som et av de ledende kulturhusene i Norge.

Nøtterøy Kulturhus trekker besøkende fra andre kommuner og regioner. Aktiviteten på kulturhuset gir økt verdiskapning for lokale næringer og bidrar til å gjøre Færder til en attraktiv bostedskommune. Nøtterøy Kulturhus bidrar til å bygge lokal stolthet og identitet og er en møteplass på tvers av generasjoner og kulturell bakgrunn. Felles opplevelser bidrar til å styrke fellesskapet og inkludering. Gjennom kurs, workshops og samarbeid med skoler og andre bidrar kulturhuset til læring og utvikling.

Faktaboks:

- Etablert i 1994
- Ulike scener: Amfi (425), Klubbscenen 90, Scenehuset 125 (stående) og Lillesalen (møter)
- 4,7 faste årsverk, i tillegg til prosjektstilling og engasjementer
- Kulturhuset er en kommunal virksomhet som delvis finansieres over kommunebudsjettet. Dette dekker ca. 30% av totalbudsjettet, det resterende må tjenes inn via billettsalg og eksterne tilskudd.
- Arrangerer over 150 åpne forestillinger årlig for ca. 33.000 publikummere (2024)
- Benyttes også til lukkede arrangement som forestillinger i Den kulturelle skolesekken, konfirmasjoner og skoleavslutninger
- Benytter mange ulike arenaer i kommunen/regionen
- Har initiert og etablert «Sustainability – Nordic Touring Network» med 27 partnere fra Danmark, Sverige, Finland og Norge – fokus på bærekraftige turneer

Fritid Færder

Fritid Færder drifter gratisaktiviteter for eldre barn og ungdom. Det samarbeides tett med hjelpetjenestene og skoler, men også med kultur og frivillighet. Tilbudene er åpne for all ungdom med skoleplass eller bostedsadresse i Færder. Tilbudene omfatter blant annet gaming, rockeverksted, musikkopplæring, fysiske aktiviteter ute/inne, samt workshops som søm, redesign, dans og matlaging. Andre faste ukentlige aktiviteter er *Åpen hall* i Labakkenhallen med fokus på ballidretter og *Gaming for jenter og ikke-binære* på Borgheim ungdomsskole.

I skoleferiene arrangerer Fritid Færder diverse gratis påmeldingsaktiviteter både på dagtid og kveldstid. Aktivitetene er i kommunens nærmiljø, som f.eks. i skjærgård og i nasjonalparken, og aktivitetene gjennomføres i samarbeid med lokale lag og foreninger.

Faktaboks:

- Fritidssentre på Teigar- og Tjøme ungdomsskole, samt ukentlige gaming- og hallaktiviteter i andre kommunale bygg
- Delfinansieres av Bufdir, Sparebankstiftelser og i samarbeid med lag og foreninger
- Årlige LAN-arrangement med opptil 100 deltakere
- Drifter et mangfold av gratisaktiviteter i skolens ferier

BUA

Fritid Færder er ansvarlige for driften av BUA Færder. BUA er et nasjonalt nettverk som jobber for at barn og unge skal få mulighet til å prøve flere og mer varierte aktiviteter gjennom gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv.

Færder kulturskole

Kulturskolen underviser i fagene musikk/sang, teater, visuell kunst, animasjon og kreativt trearbeid. Kulturskolen har også et nært samarbeid om dirigent- og lærerressurser med Tjøme skolemusikk og Nøtterøy skolekorps. Alle korpsmusikanter i kommunen har profesjonelle dirigenter fra kulturskolen.

Kulturskolens rammeplan, *Kulturskole for alle (2024)*, introduserer programmet «Breddetilbudet». Breddetilbudet skal utnytte kulturskolens pedagogiske-, kunst- og kulturfaglige kompetanse i kommunens arbeid med å utvikle helhetlige tilbud til innbyggerne innen oppvekst, helse og omsorg.

Kulturskolene i Vestfold samarbeider om fordypningstilbudet. Målet med programmet er å gi de ivrigste musikkelevne en arena der de får et utvidet tilbud og inspireres til økt satsing.

Færder kulturskole samarbeider med UKM og Tønsberg kommune om arrangementet Ung Kultur Møtes; en trygg og åpen arena der ungdom kan presentere sine mangfoldige kulturuttrykk uansett kunstnerisk retning eller genre. Andre samarbeidspartnere er Fritid Færder, Frivillighetssentralene, Kirkens korskole, Haugarock og andre kulturskoler i regionen.

Flere av kulturskolens lærere har profesjonelle kunst-karrierer innen visuell kunst, teater og musikk ved siden av sine (deltids-)stillinger i Færder kulturskole.

Faktaboks:

- Har sin hovedvirksomhet på Labakken skole
- Ca. 360 elever i ordinære tilbud, 370 elever i barnehage/klassekorps og 17 ansatte
- Gir gruppeundervisning og individuell undervisning
- Gjennomfører årlig ca. 40 arrangementer for mer enn 1800 publikummere
- Benytter mange ulike arenaer i kommunen
- 40 årsjubileum i 2026

Tønsberg og Færder bibliotek

Folkebibliotekenes samfunnsoppdrag er knyttet til styrking av ytringsfrihet og demokrati. Dette gjøres ved å utvikle bibliotekene til møteplasser hvor mennesker kan oppdage, oppleve, delta og skape. Målet er å utvikle en inkluderende lokal offentlighet, med selvstendige og myndiggjorte innbyggere i et tillitsbasert og opplyst samfunn.

Tjøme bibliotek ligger i det tidligere kommunehuset på Tjøme. Biblioteket har egen venneforening, Tjøme biblioteks venner, som bidrar med aktivitet, engasjement og lokal forankring.

Færder og Tønsberg er begge fribykommuner for forfulgte forfattere. Biblioteket har ansvar for å legge til rette for at fribyforfatteren skal kunne etablere seg som skrivende og utøvende i sitt nye hjemland.

Faktaboks:

- Tønsberg og Færder bibliotek er et vertskommunesamarbeid med Tønsberg kommune
- 5 fysiske bibliotek i Tønsberg, Revetal og Tjøme, samt fengselsbibliotekene på Sem og Berg
- Gir bibliotek tjenester til alle 85.000 innbyggerne i Færder og Tønsberg
- 400.000 besøk årlig på de tre folkebibliotekene
- Gjennomføres rundt 700 arrangement i året for innbyggere i alle aldre
- 350.000 utlån i året
- Arena for ytringskultur og meningsmangfold

Vestfoldmuseene IKS

Vestfoldmuseene utvikler og drifter arkiv, kunst og kulturhistoriske enheter i Vestfold. Arkivet og museenes samfunnsoppdrag er å samle inn, forvalte, bevare, utvikle, forske på, tilgjengeliggjøre og formidle samfunnets arkiver, materiell og immateriell kunst og kulturarv.

Vestfoldmuseene har virksomheter i alle kommunene i fylket, bortsett fra Færder. I regi av Den Kulturelle Skolesekken besøker alle skolelever på flere trinn i Færder Vestfoldmuseene for opplevelser og kunnskap. Museene jobber systematisk med mangfold, inkludering og bærekraft og tilbyr formidling, forskning og kunnskapsformidling også på digitale plattformer.

Faktaboks:

- Vestfolds største IKS, opprettet i 2009
- Eies av alle kommunene i Vestfold, Vestfold fylkeskommune og Drammen kommune
- Færder har en eierandel tilsvarende 1,5%
- Visjon: Alltid aktuelle
- 170 000 besøkende i 2025
- Når 20 000 elever gjennom DKS og pedagogiske prosjekt
- Utstrakt samarbeid med frivillige lag og foreninger

Færder Nasjonalpark

Færder nasjonalpark omfatter skjærgården utenfor Nøtterøy og Tjøme. Formålet med nasjonalparken er å ivareta et større område med særlig verdifull natur på land og sjø, historie, geologi, friluftsliv og Oslofjordens kystmiljø.

Nasjonalparken omfatter et særegent kystlandskap med stort biologisk mangfold, mange sjeldne og truede arter, bevaringsområder for hummer og sjøfuglreservater.

Området omfatter verdifulle kulturminner, både automatisk fredede og vedtaksfredede, i tillegg til kulturminner uten formell fredning.

Forvaltningsplan for nasjonalparken 2017 – 2027 regulerer forvaltning, skjøtsel, tilrettelegging, informasjon mv. Planen omfatter også en besøksstrategi for nasjonalparken. Målet er å ønske besøkende velkommen inn og gi gode opplevelser, samtidig som verneverdiene ivaretas. Hovedinnfallsporter til nasjonalparken er områder med god infrastruktur, servering og overnatting og god informasjon. Tønsberg havn (gjestehavn), Østre/Vestre Bolæren gjestehavner og Verdens ende med gjestehavn og Besøkssenter er definert som hovedinnfallsporter. Øyer med utvidet tilrettelegging er Mellom-Bolæren, Hvaløy og Ildverket og Moutmarka. Øvrige områder har mindre eller ingen tilrettelegging.

Faktaboks:

- Vernet 23. august 2013
- Omfatter 340 km² fastland, øyer, skjær og havbunn
- Gjelder området Ormøy i nord til Færder fyr i sør og Moutmarka i vest
- Et eget Nasjonalparkstyre og en ansatt nasjonalparkforvalter
- Kun 15 km² er landareal

Besøkssenter Færder nasjonalpark

Besøkssenterets hovedoppgave er å formidle kunnskap om Færder nasjonalpark, skape nysgjerrighet for livet under vann og være en pådriver for et aktivt friluftsliv. Det gjør besøkssenteret gjennom å tilby undervisning til barnehager og skoler. I tillegg legger senteret til rette for en rekke arrangementer, utstillinger ute og inne, gjennom maskoten Pelle Strand, samt ved selvgående sesongbaserte aktiviteter for barnefamilier. Besøkssenteret er også synlige og aktive gjennom sosiale medier.

Faktaboks:

- Organisert som et IKS eid av Færder og Tønsberg kommuner
- Faglig styre og et representantskap besående av politisk ledelse fra eierkommunene Lokaler på Verdens Ende og Karlsvika naturskole
- Gir årlig et undervisningstilbud til over 4000 barn
- Mottok Bærekraftsprisen 2023 for Tønsberg-regionen

Kommunens pågående program og prosjekter

Den kulturelle skolesekken

Hovedbudskapet i Stortingsmelding 18 «*Oppleve, skape, dele. Kunst og kultur for, med og av barn og unge*», vedtatt i Stortinget 08.06.2021, er at alle barn og unge, uavhengig av bosted, økonomi, funksjonsevne og bakgrunn, skal ha tilgang til et mangfoldig kulturliv, og at kunst og kultur som blir skapt for og formidlet til barn og unge er av høy kvalitet og på barnas egne premisser.

Den kulturelle skolesekken (DKS) er en sentral ordning i dette arbeidet. Gjennom DKS får elever mulighet til å oppleve og utforske ulike kunst- og kulturuttrykk – film, kulturarv, litteratur, musikk, scenekunst og visuell kunst. Tilbudet skal speile bredden i samfunnet og bidra til inkludering, fellesskap og forståelse.

DKS bidrar til å utjevne sosiale og geografiske forskjeller ved å gi alle elever lik tilgang til kunst og kultur. Dette styrker elevenes personlige og sosiale utvikling, og gir rom for refleksjon, danning og vekst. Møtet med kunst og kultur gir nye perspektiver og styrker evnen til å forstå seg selv og andre.

I tråd med overordnet del av læreplanverkets og opplæringslovens formålsparagraf, støtter DKS skolens arbeid med læreplanene ved å integrere kunstneriske og kulturelle elementer i opplæringen. Dette gir en mer helhetlig og variert skolehverdag, og styrker elevenes læring på tvers av fag.

Faktaboks:

- En nasjonal ordning som sørger for at alle skoleelever i Norge får oppleve profesjonell kunst og kultur i skolen
- Stort fokus på tilrettelagt tilbud
- I Færder får ca. 3500 elever ved 11 skoler, 2–5 opplevelser i året
- Samarbeid mellom kultur og oppvekst
- Finansieres av overskuddet fra Norsk tipping, i tillegg til kommunale og fylkeskommunale midler
- Startet som lokalt prosjekt i Sandefjord i 1997, og har vært en nasjonal satsing siden 2001

Den kulturelle spiren (DKS)

Vestfold fylkeskommune har siden 2021 gjennomført en pilot med kulturtilbud for barnehage. Denne ordningen blir videreført under betegnelsen Den kulturelle spiren (DKS). Ordningen vil fram mot 2030 ses i sammenheng med regjeringens leselyststrategi, og vil i denne perioden utvikles i samarbeid mellom DKS-Vestfold og Vestfold fylkesbibliotek.

Den kulturelle spiren gir barnehagebarn kulturopplevelser i form av forfatterbesøk, konserter og forestillinger av høy kunstnerisk kvalitet. Opplevelsene skal stimulere nysgjerrigheten og fantasien, og inspirere til høytlesning og leselyst.

Kulturopplevelser i barnehagen er for mange barn deres første møte med profesjonell kunst og kultur, og bidrar til sosial utjevning. Dette gjelder både innad i den enkelte barnehagen, mellom barnehager i samme kommune og på tvers av kommuner.

Vestfold fylkeskommune koordinerer og utvikler tilbudet i samarbeid med kommunene. Tilbudet gis etter en rullerende ordning, da det per nå ikke er midler til å besøke alle barnehager hvert år.

Faktaboks:

- Kulturtilbud til barnehagebarn
- Nytt tilbud etter gjennomført pilot fra 2021
- Ordningen fremover sees i sammenheng med regjeringens leselyststrategi
- Finansieres og koordineres av Vestfold fylkeskommune og spillemidler
- Videre satsning forutsatt at finansiering sikres

Den Kulturelle Spaserstokken og Kulturscenen

Den kulturelle spaserstokken er en nasjonal satsing som gir eldre tilgang til profesjonelle kunst- og kulturopplevelser.

Den kulturelle spaserstokken (DKSS) og Frivilligsentralens kulturscene bidrar til profesjonelle kunst- og kulturopplevelser for seniorer i Færder ved at det tilrettelegges for ulike typer tilbud på kulturarenaer, seniorsenter, sykehjem og andre arenaer der de eldre befinner seg i dagliglivet. Tilbudene gir gratis tilgang til kunst og kultur, uavhengig av mobilitet og bosted, og skaper møteplasser som styrker fellesskap, trivsel og mental helse. Nøtterøy Kulturhus er en viktig samarbeidspartner.

Fra høsten 2025 samarbeider DKSS, Frivilligsentralens kulturscene, Sjølyst Aktivitetssenter og Nøtterøy Kulturhus om åpne arrangement.

Faktaboks:

- Et tilbud innen profesjonell kunst- og kulturformidling til eldre i Færder
- Skal sørge for profesjonelle kunst- og kulturformidling av høy kvalitet til eldre.
- Legge til rette for økt samarbeid mellom kultur- og omsorgssektoren.
- Bidra til at eldre får et tilpasset kulturtilbud på arenaer de befinner seg i dagliglivet.
- Driftes av statlige midler

Kunst i offentlige rom

I Færder kommune skal kunst være en naturlig del av hverdagen. Når kommunen bygger nye offentlige bygg og uteområder, integreres kunst inn fra starten. Kunst i det offentlige rom kan gi alle visuelle opplevelser som gir mulighet til ettertanke, refleksjon og undring – også de som ikke oppsøker kunst aktivt.

Kunst kan gjøre steder mer attraktive og interessante, og skape rom for møter og samtaler.

Faktaboks:

- Færder kommune setter av 0,8% av total byggesum til kunstnerisk utsmykking for nye kommunale bygg og større rehabiliteringer av eksisterende bygg. Ved utvikling av kommunale idrettsanlegg, trafikkanlegg, park- og byrom vurderes kunstnerisk utsmykking i prosjektets planleggingsfase.

Prosjektet «Ungdom på laget»

Ungdom på laget er et treårig folkehelseprosjekt i Færder kommune, som skal øke ungdoms deltakelse og medvirkning i organiserte fritidsaktiviteter. Prosjektet er en del av Program for folkehelsearbeid (2017–2027), støttes av Vestfold fylkeskommune og bygger videre på kommunens frivillighetsstrategi. Målet for prosjektet er å beholde barn og unge lengst mulig i organiserte fritidsaktiviteter, da deltakelse i organiserte fritidsaktiviteter fremmer psykisk helse og livskvalitet og motvirker utenforskap. Prosjektet går i hovedsak ut på å gi ressurspersoner i frivillige lag og foreninger økt kompetanse innenfor medvirkning og samskaping. Målgruppen for prosjektet er barn og unge i alderen 13-19 år. Bakgrunnen for prosjektet er blant annet tall fra Ungdata (2024) som viser et betydelig frafall i organisert aktivitet i overgangen fra barneskole til ungdomsskole, og fra ungdomsskole til videregående. Ungdata Pluss undersøkelsen (2023) viser også at barn og unge i liten grad opplever å kunne påvirke innholdet i aktivitetene de deltar på.

Prosjektet skjer i samarbeid med fem pilotorganisasjoner: Nøtterøy Idrettsforening, Teie Håndballklubb, Tjøme Skolemusikk, Nøtterøy Skolekorps og DNT Tønsberg og Omegn. Pilotorganisasjonene får økonomisk støtte og deltar i læringsnettverk arrangert av kommunen. I samarbeid utvikles en verktøykasse for ungdomsmedvirkning, for å skape varige strukturer for reell medvirkning i organiserte fritidsaktiviteter.

Prosjektet «Aktive lokalsamfunn»

Aktive lokalsamfunn brukes flere steder i landet som en betegnelse på et nærmiljø der frivilligheten har tatt et utvidet ansvar for å styrke tilhørigheten, fellesskapet og aktivitetsnivået blant innbyggerne. Færder kommune har et stort potensial for å øke engasjement og innsats for barn og unges oppvekst gjennom samhandlingsmodeller

mellom det private, det offentlige og det frivillige. Gjennom å innrette seg mot felles mål i likeverdige partnerskap, kan det forløses en kraft som en ikke ville klart å forløse uten.

Prosjektet «Bli med ut!»

Prosjektet startet opp høsten 2024 med tilskudd fra Helsedirektoratet. Målet med prosjektet er å forebygge ensomhet og utenforskap i kommunen ved å tilby fellesskap rundt ulike aktiviteter. Aktivitetene kan være kulturopplevelser, historieformidling, fysiske aktiviteter, fokus på ernæring og enkelt friluftsliv i nærområdene.

Målgruppen er alle som ønsker seg et nytt nettverk av ulike grunner. Generelt er kvinner flinkere til å benytte seg av aktivitetstilbudet i Færder, enn menn. «Bli med ut!» har flest mannlige deltakere og aktivitetene er tilpasset de som har behov for å treffe noen de kan bli kjent med. Det å gjøre noe aktivt og sammen med andre mennesker, kan gjøre at hverdagen oppleves mer meningsfull for mange og være starten på en vei tilbake til å bli en mer aktiv deltaker i samfunnet.

Alle aktivitetene i «Bli med ut» er gratis og de som trenger transport til og fra aktivitetene kan få det.

Kultur

Kunst og kultur har en verdi i seg selv, uavhengig av økonomisk nytte, sosial effekt, eller politisk funksjon. Kunst- og kulturuttrykk er noe som kjennetegner menneskeheten og som gir rom for berikelse, mening, refleksjon og deltakelse. *Kulturloven* kobler kunst og kultur til ytringsfriheten som er lovfestet i *Grunnloven*. Menneskets mulighet til å uttrykke seg, oppleve mening og delta i samfunnslivet gjør egenverdien i kulturen til et bærende prinsipp og en kilde til innsikt, forståelse og tilhørighet. Den instrumentelle verdien av kunst og kultur kan bidra til inkludering, fellesskap, helse, læring, kreativitet, toleranse, identitet og lokal utvikling. Et variert og godt tilbud av og med profesjonelle og frivillige aktører, bringer mennesker sammen og motvirker utenforskap. Tilgang til kulturaktiviteter og opplevelser virker positivt på folks fysiske og psykiske helse. Begge disse perspektivene på kultur er viktige – og gjensidig forsterkende.

Mennesket må stå i sentrum i utviklingen av lokalsamfunnet. Kulturen skaper liv mellom husene. Kultur er ikke bare avkobling, men også tilkobling. Økt tilgang til kulturelle aktiviteter og opplevelser er derfor en viktig vekstbetingelse i Færder. Møteplassene må utformes slik at de inspirer til aktivitet, utjevner sosiale forskjeller og gir gode rammer for utøvelse, opplevelse og formidling av kunst og kultur. Kulturens evne til å favne mangfold gjør den til en sentral kraft i arbeidet med også å gi barn og unge gode oppvekstvilkår.

I en stadig mer digitalisert hverdag er gaming en aktivitet som både rommer idrettslige prestasjoner (e-sport) og sosiale og kulturelle dimensjoner. 96 % av alle gutter og stadig flere jenter i alderen 9-18 år spiller dataspill/gamer. For barn og unge utgjør sosiale

medier og gaming en viktig mulighet for vennskap og en arena for å kunnskap, samarbeid, kreativitet, problemløsning og språk.

Færder har en rekke kulturaktører, frivillige og profesjonelle, som til sammen utgjør en mosaikk av tilbud og aktiviteter. Kompetansedeling, nettverksmøter og samarbeid kan bidra til at kunst og kultur i større grad kan gjøre Færder til en attraktiv bo- og besøkskommune. Kulturopplevelser danner grunnlaget for opplevelses- og naturbasert reiseliv og næringsutvikling.

Kulturdirektoratets definisjoner av kulturnæringer omfatter kulturarv, litteratur, musikk, scenekunst, visuell kunst, arkitektur, design, mote, film og dataspill. Verdiskaping innen kreative næringer i Norge var på hele 40,5 milliarder i 2021. (Innovasjon Norge) Færder har høyest omsetting og verdiskaping innen kulturnæring i Vestfold, sett i forhold til den totale verdiskapingen i kommunen. Færder har også det høyeste antall kunst- og kulturvirksomheter i forhold til totalt antall virksomheter. (Oxford Research 2024) Dette kan være en styrke for Færder i utviklingen av attraksjonskraft og identitet.

Kultur skaper identitet og særpreg i form av historiske spor, kunstuttrykk og aktivitet. Kultur kan gi en følelse av tilhørighet, og formingen av identitet skjer i møte med kulturelle fellesskap. Identitet handler om å identifisere seg med én eller flere kulturelle grupper. I dagens globaliserte verden er dette ofte sammensatt, men kanskje enda viktigere for å motvirke ensomhet og utenforskap. Samtidig gir kultur muligheter til å utvikle verdier, fellesskap, identitet og omdømme som kan bidra til en positiv utvikling for hele Færder.

Idrett

Idrett betyr mye for mange, og tillegges stor verdi og nytte for den enkelte, lokalsamfunnet og storsamfunnet. Færder har en høy andel barn og unge som deltar både i organisert- og egenorganisert aktivitet. Organisert idrett gir struktur og mulighet for mestring i trygge rammer, mens egenorganisert aktivitet, som uformell lek, trening i nærmiljøet eller bruk av åpne anlegg, gir fleksibilitet og lav terskel for deltakelse. Begge former for idrett bidrar til å styrke sosiale relasjoner, bygge nettverk og skape inkluderende møteplasser. Idretts- og aktivitetsarenaer er viktige arenaer for å oppleve sosiale fellesskap og tilhørighet, bevegelsesglede og mestring, og for å fremme helse og livskvalitet. Idretten kan gi barn og unge ferdigheter og erfaringer som har betydning senere i livet.

For fysisk aktivitet i befolkningen, utgjør idretten en sentral rolle, særlig i en tid der hverdagen for mange preges av stillesitting og redusert bevegelse. Den organiserte og egenorganiserte idretten bidrar til at barn, unge og voksne opprettholder et aktivt liv i tråd med nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet.

Inkludering av barn og unge er øverste prioritet i statlig idrettspolitik (Kultur- og likestillingsdepartementet, 2024), og under fanen *idrettsglede for alle* har staten gitt *Norges idrettsforbund* det formelle ansvaret for å tilby muligheter for trening og konkurranse i lokale idrettslag. *Spillemidler* er et statlig tilskudd som forvaltes av Kultur- og likestillingsdepartementet. Spillemiddelordningen skal bidra til bygging, rehabilitering og utvikling av idrettsanlegg og nærmiljøanlegg, samt støtte aktivitet og organisasjonsarbeid innen idrett og frivillighet. Midlene skal fremme folkehelse, inkludering og livskvalitet gjennom fysisk aktivitet og deltakelse i organiserte og egenorganiserte fritidsaktiviteter.

Færder kommune skal være en pådriver for et inkluderende idrettsmiljø der alle innbyggere har reell mulighet til å delta, uavhengig av funksjonsnivå, livssituasjon, kulturell bakgrunn og sosioøkonomiske forhold. Kommunen anerkjenner at ulik tilgang til ressurser og støtte kan føre til sosial ulikhet i deltakelse, og vil derfor arbeide systematisk for å utjevne disse forskjellene. I Færder er blant annet paraiddrett og lavterskeltilbud en integrert del av *Anleggsplanen*, og *Færder fritidskasse* et tiltak for å utjevne sosioøkonomiske forskjeller i deltakelse.

Idretten i Færder skal være en arena for fellesskap, tilhørighet og psykososial trivsel. Gjennom strategisk planlegging og samarbeid med frivilligheten, idrettslag og andre aktører, skal kommunen bidra til å styrke idrettens rolle som inkluderingsarena. Det skal legges til rette for mangfold i tilbudene, slik at de oppleves relevante og tilgjengelige for ulike grupper i befolkningen.

Færder kommune samarbeider med Idrettsrådet og klubber om anlegg og aktivitet. Kommunen er opptatt av at innbyggerne skal ha attraktive anlegg og arenaer for å utøve idrett, egenorganisert fysisk aktivitet og friluftsliv. Kommunen skal bidra til anleggsutvikling både for den organiserte- og egenorganiserte aktiviteten. Anleggsutbygging bør i særlig grad reflektere behovene til de prioriterte målgruppene for den statlige idrettspolitikken: Barn og ungdom og personer med funksjonsnedsettelse, utfra behovsvurderinger.

En stor andel av den aktive befolkningen i Færder, driver med hallaktiviteter. Det er viktig at hallkapasiteten møter etterspørselen. Tilstrekkelig hallkapasitet er også vesentlig for å kunne nå ut til nye brukergrupper.

Friluftsliv

Friluftslivet er en verdifull del av hverdagen for mange innbyggere i Færder kommune, og har stor betydning både for fysisk og psykososial trivsel. Gjennom opplevelser i naturen skapes rom for ro, refleksjon og bevegelse – men også for fellesskap, relasjoner og tilhørighet. Friluftsliv gir mulighet til å være sammen på tvers av generasjoner, bakgrunn og livssituasjon, og bidrar til å styrke den sosiale bærekraften i lokalsamfunnet.

Den helsefremmende effekten av friluftsliv er godt dokumentert. Regelmessig opphold i naturen kan redusere stress, styrke mental helse og fremme fysisk aktivitet på en lavterskel og tilgjengelig måte. I en tid der mange opplever økt stillesitting og mindre kontakt med naturen, blir friluftslivet en viktig ressurs for både forebygging, helsefremming og livskvalitet.

Færder kommune vil derfor legge til rette for inkluderende og tilgjengelige friluftsområder, stier og møteplasser i naturen – der både organisert og egenorganisert aktivitet kan finne sted. Friluftslivet skal være en naturlig del av kommunens folkehelsearbeid og en arena for tilhørighet, mestring og sosial samhandling.

I Færder er det svært gode muligheter for friluftsliv og rekreasjon. Allemannsretten etter *Friluftsloven* er selve grunnlaget for friluftslivet, og store arealer i Færder er tilgjengelige for ulike frilftsaktiviteter med hjemmel i allemannsretten. I flere år har det pågått et aktivt arbeid for å sikre friluftsområder gjennom offentlige oppkjøp. En stor del av skjærgården og mye areal på land er sikret på denne måten. Ofte er de sikrede friluftsområdene kjøpt med tilskudd fra Staten og har status som Statlig sikrede friluftsområder.

Når områdene er sikret, er det ofte behov for tilrettelegging. Tilrettelegging kan omfatte tiltak som beskytter områdene mot forsøpling og slitasje, samt tiltak som gir økt tilgjengelighet. Tilrettelegging kan også innebære at bruken kanaliseres vekk fra sårbare naturområder og til områder som tåler mer ferdsel. Kommunen bruker mye ressurser på tilrettelegging, som omfatter alt fra enkle sittebenker og fortøyningsbolter, til toaletter og store bryggeanlegg.

For å opprettholde kvalitetene i de sikrede friluftsområdene, er det nødvendig med løpende drift og vedlikehold. På land er det kommunens utdriftsavdeling som står for dette, mens Skjærgårdstjenesten har ansvaret i skjærgården. Betydelige ressurser brukes til drift og vedlikehold hvert år. Noen friluftsområder har store naturverdier som krever spesiell skjøtsel. Dette gjelder spesielt Færder nasjonalpark og andre verneområder. Færder kommune er godkjent som nasjonalparkkommune. Det betyr at kommunen aktivt skal legge til rette for besøkende som vil oppleve nasjonalparken og områdene rundt, samtidig som natur- og verneverdier blir tatt vare på. Naturen og kystmiljøet er en viktig del av identiteten i Færder og bevaring av karbonrike arealer, en frisk Oslofjord og levende vassdrag er sentrale mål i *Kommuneplanen*. Friluftsliv kan bidra til å gi den enkelte et forhold til naturen, som igjen kan medføre økt vilje til å foreta miljøvennlige valg.

Med store sikrede friluftsområder, og begrensede kommunale budsjetter, er frivilligheten en særdeles viktig ressurs. Færder er så heldig å ha mange foreninger som bistår kommunen med kartlegging, bruk og vedlikehold av friluftsområder. Færder kommune

har satset på merking av stier, etablering av kystledhytter og padleled med egne padlehuker. Informasjon er en annen viktig del av friluftslivsarbeidet. Informasjon gis gjennom flere kanaler, blant annet turkart, skilt, kommunens hjemmeside og direkte besvarelser av spørsmål fra brukerne.

HANDLINGDEL 2026 - 2028

De 4 hovedmålene for kultur, idrett og friluftsliv i Færder

Under arbeidet med å bearbeide innspill til planen, har det blitt identifisert fire hovedområder som egner seg for å samle ulike strategier og tiltak. Hovedmålene gjelder for hele planens fagområder; kultur, idrett og friluftsliv.

Hovedmålene har tydelig forankring i bærekraftig samfunnsutvikling. Ved å knytte relevante bærekraftsmål til hvert hovedmål, styrkes kommunens strategiske arbeid og bidrag til både lokal og global bærekraft.

Færder har høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER

Færder kommune skal tilrettelegge for både organisert og egenorganisert aktivitet, og gi gode og forutsigbare rammer for frivillige og profesjonelle aktører som kan gi innbyggere og tilreisende varierte og gode opplevelser.

Fysisk aktivitet, bevegelsesglede og forebyggende helsearbeid står sentralt i hovedmålet. Dette samsvarer direkte med intensjonen om å fremme fysisk og psykisk helse for alle aldre.

Deltakelse i organiserte og egenorganiserte aktiviteter gir læring, utvikling av ferdigheter og sosial kompetanse, særlig for barn og unge. Dette støtter opp om livslang læring og inkluderende utdanningsarenaer.

Tiltakene retter seg mot å inkludere alle – uavhengig av funksjonsevne, alder eller sosioøkonomisk bakgrunn – og bidrar slik til å redusere ulikheter i tilgang til aktivitet og opplevelser.

Færder har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR

Færder kommune skal tilrettelegge for at alle har tilgang til arenaer og et mangfold av aktiviteter og kulturuttrykk. Fysiske og organisatoriske strukturer gir gode rammer for at alle skal kunne oppleve, skape og delta i kulturaktiviteter.

Universell utforming og mangfold i aktivitetstilbudene gir like muligheter for deltakelse uansett kjønn eller bakgrunn, i tråd med mål om likestilling.

Ved å sikre at alle har tilgang til arenaer og kulturuttrykk, motvirkes sosial ekskludering og ulikhet i lokalsamfunnet.

Tilgang til inkluderende arenaer og kulturtilbud for alle styrker fellesskapet, trivsel og livskvalitet – og bidrar til å bygge bærekraftige lokalsamfunn.

Færder har styrket SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER

Færder kommune skal tilrettelegge for at aktører kan samarbeide om felles mål. Kommunen kan skape nye samarbeidsrelasjoner og regelmessige møteplasser for dialog og kompetansedeling.

Kompetansedeling og arenaer for læring og utvikling bidrar til livslang læring, både formelt og uformelt, på tvers av generasjoner og sektorer.

Gode møteplasser og åpen dialog styrker lokal deltakelse, tillit og inkluderende beslutningsprosesser, noe som er essensielt for et velfungerende demokrati.

Hovedmålet om å legge til rette for samarbeid, dialog og kunnskapsdeling mellom aktører, er direkte koblet til partnerskapsmålet i Agenda 2030.

Færder har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON

Færder kommune skal bidra til utviklingen av en tydelig identitet som samler og synliggjør kommunen og danner grunnlaget for en god og effektiv kommunikasjon.

Formidling av lokal identitet og kulturarv gir læring og forståelse, og bidrar til å utvikle en kunnskapsrik befolkning med felles referanser og verdier.

En tydelig, samlende identitet og god kommunikasjon styrker tilhørighet, stolthet og engasjement i lokalsamfunnet, noe som er avgjørende for bærekraftige fellesskap.

Åpen, tilgjengelig og effektiv kommunikasjon legger til rette for deltakelse, transparens og tillit mellom kommune og innbyggere.

Strategier og tiltak for kultur, idrett og friluftsliv

Færder har høy **AKTIVITET** og gode **OPPLEVELSER** ved å:

- Stimulere til aktivitet hele livet
- Tilrettelegge for lokale arrangører og et bredt mangfold av arrangementer
- Ha relevante tilskuddsordninger som bidrar til ønsket samfunnsutvikling
- Søke statstilskudd, spillemidler og annen ekstern finansering til aktuelle tiltak

Færder har inkluderende **ARENAER** og kulturell **INFRASTRUKTUR** ved å:

- Utvide Færder Fritidskasse og andre tilskuddsordninger som bidrar til økt aktivitet og inkludering
- Tilby gratis bruk av kommunens lokaler til faste aktiviteter
- Sikre et bredt og variert kulturtilbud med aktiviteter som fremmer helse, fellesskap og deltakelse
- Invitere til medvirkning der Færders innbyggere er berørt
- Arbeide for å styrke psykisk helse i befolkningen gjennom lavterskel-aktiviteter etter ABC-modellen

Færder har et tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:

- Stimulere til økt samarbeid mellom frivillige lag og foreninger
- Samarbeide med innbyggere og gård- og grunneiere om stedsutvikling, bolyst og attraksjonskraft gjennom utvikling av levende tettsteder og et rikt tilbud innen kultur, idrett og friluftsliv
- Legge til rette for kompetansedeling for lag og foreninger som fremmer samarbeid i lokalsamfunnet
- Samarbeide med lokale, regionale og nasjonale aktører for å sikre kvalitet, mangfold og bærekraft i alle aktiviteter

Færder har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:

- Utvikle en kommunikasjonsstrategi for kultur, idrett og friluftsliv
- Støtte arrangementer og aktiviteter som bidrar til økt aktivitet, bolyst og attraksjonskraft
- Bidra til synliggjøring av kultur-, idrett- og frilftsaktiviteter for barn og foreldre i skolene
- Utvikle en kulturkalender/aktivitetskalender som synliggjør aktiviteter og arrangementer gjennom året
- Profilere Færder kommune der kommunen er tilskuddsgiver
- Utvikle Fantastiske Færder som et kultur- og omdømmeprojekt for Færder kommune

Strategier og tiltak for kulturfeltet

Kulturfeltet har Høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:

- Ha et levende kulturliv i Færder hele året
- Jobbe for at flere besøker Færder kommune utenom sommersesongen
- Utvikle gode og relevante produksjoner for formidlingsprogrammene i Færder kommune
- Etablere samarbeidet i Færder mellom Den kulturelle spaserstokken, Frivilligsentralens kulturscene og Nøtterøy Kulturhus for å tilby profesjonelle kulturarrangementer for eldre
- Videreutvikle samarbeid i nabokommuner om kulturtilbud til eldre.
- Være med å bygge kultur for litteratur og lesing i hele befolkningen

- Samarbeide med Vestfoldmuseene om å bidra med produksjoner på institusjoner i samarbeid med Den kulturelle spaserstokken (Minneboka)
- Vurdere kunstinstallasjoner også ved stier og andre plasser der folk møtes og ferdes ute i naturen
- Legge til rette for kulturnæringene i samarbeid med Vestfold fylkeskommune
- Utvikle et årlig arrangement i Nøtterøy Kulturhus for å synliggjøre lokalt kulturliv og med mulighet for utdeling av kommunens priser og stipend
- Styrke Nøtterøy Kulturhus for å ivareta et fortsatt profesjonelt og mangfoldig kulturtilbud
- Utvikle Den kulturelle spiren i samarbeid med Vestfold fylkeskommune
- Legge til rette for at kunst og kultur er en naturlig del av barn og unges hverdag, og at tilbudene er preget av kvalitet, mangfold og medvirkning

Kulturfeltet har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR ved å:

- Videreutvikle gamingtilbudet i samarbeid med Tønsberg kommune
- Utrede muligheter for et større fysisk gaminghus i Færder/Tønsberg
- Sikre at personer med funksjonsnedsettelse har likestilt tilgang til kulturmateriale, kulturaktiviteter og steder som tilbyr kultur og kulturell fremføring
- Sertifisere Nøtterøy Kulturhus blir med Tilgjengelighetsmerket
- Tilby kulturopplevelser i flere formater (digitale omvisninger, strømming etc.)
- Utvikle bibliotekene Tjøme/Tønsberg som demokratihus
- Videreutvikle Kulturskolen som et kompetansesenter for kunstfaglig utdanning, spesielt rettet mot barn og unge
- Legge til rette for flerkulturelle arrangementer og initiativer
- Sikre gode arenaer for sambruk, visning av profesjonelle forestillinger gjennom DKS og lag og foreninger
- Utvikle Wilhelmsenhallen som kulturarena
- Tilrettelegge kulturscenene på Labakken og Tjøme ungdomsskole for lokale kulturaktører
- Bidra til utvikling av tilgjengelige utescener i Færder
- Inkludere kulturbygg i anleggsplanen for Færder
- Videreutvikle Nøtterøy Kulturhus som en viktig kulturell og sosial møteplass for innbyggerne i Færder
- Etablere en tilskuddsordning for lokale lag og foreninger om bruk av Nøtterøy Kulturhus

- Bidra til å bygge arrangørkompetanse i samarbeid mellom Nøtterøy Kulturhus og andre arrangører i regionen
- Utvikle Nøtterøy Kulturhus som produksjonssted for internasjonale aktører

Kulturfeltet har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:

- Etablere faste møteplasser med kulturfrivilligheten
- Stimulere til mer samarbeid mellom profesjonelle aktører og kulturfrivilligheten
- Etablere faste møteplasser for profesjonelle kulturaktører i samarbeid med Vestfold fylkeskommune
- Videreutvikle Kulturskolen sitt samarbeid med lokalt kulturliv; korps og kor, profesjonelle aktører, barnehager, grunnskoler og andre institusjoner i kommunen
- Styrke Biblioteket sitt fribyarbeidet i Tønsberg og Færder gjennom samarbeid med Vestfold fylkesbibliotek i prosjektet Vestfold internasjonale scene
- Bistå Vestfoldmuseene i gjennomføringen av kompetansehevingsseminar for frivillige, lag og foreninger i eierkommunene med tema formidling, utstilling og bevaring av gjenstander og arkiv
- Videreutvikle Vestfoldmuseene sitt samarbeid med frivillige om ordning, digitalisering og tilgjengeliggjøring av samlinger
- Videreutvikle samarbeidet mellom oppvekst og kultur med særlig fokus på Den Kulturelle Skolesekken i skole og barnehage
- Videreutvikle Nøtterøy Kulturhus sitt nordisk arrangørnettverk og internasjonale samarbeid
- Videreutvikle Nøtterøy Kulturhus som en viktig samarbeidspartner for kommunens formidlingsprogrammer

Kulturfeltet har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:

- Utvikle «Færder-identitet» basert på lokale verdier, tradisjoner og nye impulser
- Tilrettelegge for kulturarrangører som kan bygge identitet og skape aktivitet rundt infrastruktur som kyststier, pilegrimsleden, Færderstien, padleleden, kystledhyttene samt attraktive og tilgjengelige innendørs og utendørs kultur- og idrettsarenaer
- Tilgjengeliggjøre Færder kommunes kunstverk digitalt, i samarbeid med Vestfold fylkeskommune
- Bedre informasjon og omtale av attraksjoner og arrangement

Strategier og tiltak for idretten

Idretten har Høy AKTIVITET og gode OPPLEVLESER ved å:

- Bidra til å synliggjøre aktivitetstilbudene i idrettsforeningene for innbyggerne
- Bidra til at alle som vil være med i idretten, får være med
- Tilby gratis utleie av kommunale anlegg, bygninger og uteområder til de lokale idrettsforeningene i tråd med gjeldende retningslinjer

Idretten har inkluderende ARENAER og kulturell INFRASTRUKTUR ved å:

- Prioritere utvikling av idrettsanlegg med en positiv miljøprofil som er relevant for flere målgrupper i et folkehelseperspektiv og er tilgjengelig for alle
- Sørge for at universell utforming og brukervennlighet er sentralt i rehabilitering av eksisterende anlegg og i utvikling av nye anlegg. Ved rehabilitering vurderes også muligheten for flerbruk utover dagens bruk der dette er hensiktsmessig
- Utvikle anlegg primært i områder avsatt til denne type formål i kommuneplanen
 - Lokalisering av besøksintensive anlegg skjer i nærhet av kommunens senterstruktur og i områder med stor befolkningskonsentrasjon
- Vedlikeholde og utvikle anlegg tilpasset idretten gjennom flerbruksanlegg
 - Eierskap og drift av spesialanlegg skal ligge hos idrettsforeningene
- Legge til rette for at idrettsforeningene kan drive god anleggsutvikling
- Prioritere rehabilitering og oppgradering av eksisterende idrettsanlegg fremfor bygging av nye anlegg i planperioden.
 - Kartlegge og gjennomføre energibesparende tiltak i alle kommunens idrettshaller
- Samarbeide med andre kommuner og fylket i utviklingen av store og kostbare anlegg, som er relevante for Færder kommune og regionen

Idretten har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:

- Ha en samarbeidsavtale med Færder idrettsråd.
- Samarbeide med idrettsforeningene om anleggsutvikling og aktivitetsutvikling.
- Videreføre og utvikle «Prosjekt inkludering» i samarbeid med Færder idrettsråd
- Få til mer flerbruk og gode møteplasser i ny Wilhelmsenhall
- Samarbeide med idrettsforeningene om aktivitetstilbud for eldre
- Samarbeide med helse og idrettskretsen i gjennomføringen av en årlig Paraidrettsdag

Idretten har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:

- Tilby et digitalt utleieverktøy til idrettsforeningenes utleie av egne lokaler
- Styrke idretten som en positiv og inkluderende aktivitet for hele befolkningen

Strategier og tiltak for friluftslivet

Friluftslivet har høy AKTIVITET og gode OPPLEVELSER ved å:

- Bruke plan- og bygningsloven og annet relevant lovverk aktivt for å unngå at utmarksområder med ferdselsrett omdisponeres til innmark uten ferdselsrett. Dette omfatter blant annet kommuneplanlegging, reguleringsplanlegging og byggesaksbehandling.
- Følge opp ulovlige ferdselshindringer gjennom bruk av friluftsløven og plan- og bygningsloven
- Tilrettelegge de sikrede friluftsområdene i tråd med forvaltningsplanene.
- Vurdere om friluftsområder, eller deler av friluftsområder, kan gis universell utforming
- Bidra til et godt kollektivt transporttilbud til friluftsområdene, spesielt i helgene
- Skjøtte og drifte sikrede friluftsområder, merkede stier og helårs løypenett slik at de er attraktive og tilgjengelige for brukerne, samtidig som naturverdiene i områdene opprettholdes
- Videreutvikle Skjærgårdstjenesten som hovedaktør i driften av sikrede friluftsområder i skjærgården
- Føre en streng praksis i behandling av søknader om midlertidig eller varig omdisponering av sikrede friluftsområder til andre formål, også for områder som ikke er statlig sikret
- Unngå salg av hele eller deler av kommunale friluftsområder og andre kommunale områder med verdi for friluftslivet
- Være positiv til friluftslivsarrangementer, når dette kan gjennomføres med tilstrekkelig hensyn til natur og andre brukere og aktiviteter
- Videreføre og styrke BUA-ordningen for utlån av friluftslivsutstyr

Friluftslivet har inkluderende ARENAER og god INFRASTRUKTUR ved å:

- Sikre nye friluftsområder gjennom offentlige kjøp med prioritering av eiendommer i strandsonen.
- Bruke kommunens kartlegging og verdsetting av friluftsområder, samt Miljødirektoratets prioriteringskriterier for statlig sikring, som utgangspunkt i enkeltsaker der eiendommer kommer for salg
- Avklare mulighetene for statstilskudd og søke slike tilskudd når friluftsområder kjøpes
- Utarbeide forvaltningsplaner for de sikrede friluftsområdene, med eksisterende og planlagte tilretteleggingstiltak og tiltak for å ivareta spesielle natur- og kulturverdier
- Påse at de kommunale forvaltningsplanene for sikrede friluftsområder innenfor Færder nasjonalpark er i tråd med den overordnede forvaltningsplanen og besøksstrategien for nasjonalparken
- Videreføre arbeidet med merking av kyststier
- Bidra til å utvikle flere kystledhytter, spesielt i bygninger som kommunen eier eller disponerer
- Bidra til å opprettholde og videreutvikle padleleden

Friluftslivet har tettere SAMARBEID og nyttige MØTEPLASSER ved å:

- Samarbeide med velforeninger og andre frivillige organisasjoner og grupper om tilrettelegging og skjøtsel av friluftsområder og merkede stier der det ligger til rette for dette
- Samarbeide og utveksle informasjon internt i kommunen mellom de ulike virksomhetene som har oppgaver innenfor friluftsliv
- Samarbeide og utveksle informasjon med nasjonalparkforvaltningen, fylkeskommunen og Oslofjordens Friluftsråd
- Bidra til godt samarbeid med private eiere av områder som benyttes til friluftsliv

Friluftslivet har tydelig IDENTITET og KOMMUNIKASJON ved å:

- Informere om rettigheter og plikter etter friluftsloven, friluftsområder, kart og turtips m.m. på kommunens hjemmeside og andre relevante kanaler
- Skilte alle de sikrede friluftsområdene med standard friområdeskilt
- Vurdere behovet for informasjonstavler og annen skilting for hvert enkelt område

Vedlegg

- [Færdertrappa](#)
- [Ungdata](#)
- [ABC](#)
- [Kulturindeksen](#)

Kommunale planer:

[Kommuneplanen](#)

[Anleggsplan for friluftsliv, fysisk aktivitet, idrett og kultur 2023 - 2027](#)

[Næringsplanen](#)

[Helhetlig plan for oppvekst](#)

[Leve hele livet](#)

Nasjonale planer og meldinger:

[Rom for deltakelse – regjeringens kulturfrivillighetsstrategi 2023 – 2025](#)

[Kulturens kraft \(Meld. St. 8\)](#)

[Nye mål i kulturmiljøpolitikken \(Meld. St. 16\)](#)

[Friluftsliv – natur som kilde til helse og livskvalitet \(Meld. St. 18\)](#)

[Den norske idrettsmodellen \(Meld. St. 26\)](#)

[Totalberedskapsmeldingen \(Meld. St. 9\)](#)

[Nasjonal bibliotekstrategi 2020 – 2023](#)

[Bærekraftsmålene \(FN\)](#)

[Stortingsmelding 18 \(DKS\)](#)

[Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027](#)

Lowverk:

[Kulturloven](#)

[Friluftsloven](#)